

נזיר – "כי נזר אלוקיו על ראשו"

1. יפלא - יפריש או יעשה דבר פלא כי רוב העולם הולכים אחר תאותם (ראב"ע ו,ב)

2. התפעלתי לגלות, שהנוער בעל השיער הארוך רוצה להביע עם שעריו את התנגדותו לחברה הלא צודקת שבה הוא חי (לוינס, תשע קריאות תלמודיות עמ' 155)

3. נדר נזיר להזיר - כנגד שלשה ענינים שבנזיר יין תגלחת טומאה. (חזקוני ב')

4. נדר נזיר - אין נזירה בכל מקום אלא פרישה אף כאן שפירש מן היין. 'להזיר לד' - להבדיל עצמו מן היין לשם שמים. (רש"י ב')

5. נדר נזיר - פירוש נדר להיות נזיר כי נזיר הוא תאר השם וינזרו מנזירתו שירחיק מהתאות ועשה זה לעבודת השם כי היין משחית הדעת ועבודת השם ובפרשת כי תצא מחנה ארמוז לך סוד. (אב"ע ב')

6. (ג) מִיִּין וְשָׁכַר נְזִיר

חֲמֶץ יֵין וְחֲמֶץ שָׁכַר לֹא יִשְׁתֶּה

וְכָל מִשְׁרֵת עֲנָבִים לֹא יִשְׁתֶּה

וְעֲנָבִים לְחַיִּים וַיִּבְשִׂים לֹא יֵאָכֵל:

(ד) כָּל יַמֵּי נְזִירוֹ מִכֹּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִנְּכֹן הַיַּיִן מִתְרַצְנִים וְעַד זֶג לֹא יֵאָכֵל:

(ה) כָּל יַמֵּי נְזִירוֹ תַעֲרַר לֹא יַעֲבֹר עַל רֹאשׁוֹ עַד מְלֵאת הַיָּמִם אֲשֶׁר יִזְיֵר לְד' קֹדֶשׁ יִהְיֶה גֹדֵל פְּרַע שְׁעַר רֹאשׁוֹ:

(ו) כָּל יַמֵּי הַזִּירוֹ לְד' עַל נֶפֶשׁ מֵת לֹא יָבֵא: (ז) לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לְאָחִיו וּלְאֶחָתוֹ לֹא יִטְמָא לָהֶם בְּמֹתֵם כִּי יִנָּזֵר אֶלְהִיו עַל רֹאשׁוֹ:

(ח) כָּל יַמֵּי נְזִירוֹ קֹדֶשׁ הוּא לְד':

7. מדוע אסור לשתות יין? מפני שהשכרות היא אשליה, הבעיה נעלמת, האחריות מסתיימת. ההתלהבות היא מלאכותית – והנזיר אינו רוצה שיוליכו אותו שולל, אינו רוצה להשתחרר מעול הקיום, לשכוח את הרוע ואת הצער. צלילות הדעת, מציאותיות, נאמנות מוחלטת מתוך הצלילות – ולא שכרות והתלהבות (לוינס, שם 158)

8. תער לא יעבור על ראשו. ובזה ישליך אחרי גוו כל מחשבת יופי ותיקון שער. קדוש יהיה. נבדל מן התאוות החמריות. (ספורנו ד')

9. לאביו ולאמו - ואף כי לאשתו ולבתו ולאחרים ויש אומרים כי מלת נזיר מנזרת נזר והעד כי נזר אלהיו על ראשו ואיננו רחוק ודע כי כל בני אדם עבדי תאות העולם והמלך באמת שיש לו נזר ועטרת מלכות בראשו כל מי שהוא חפשי מן התאות. (אבי"ע ז')

10. הכהן הגדול:

'והכהן הגדול מאחיו אשר יוצק על ראשו שֵׁמֶן המִשְׁחָה ומלא אֶת יָדוֹ לְלִבֹּשׁ אֶת הַבְּגָדִים אֶת רֹאשׁוֹ לֹא יִפְרַע וּבְגָדָיו לֹא יִפְרָם. וְעַל כָּל נִפְשֹׁת מֵת לֹא יָבֵא לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לֹא יִטְמָא. וּמִן הַמִּקְדָּשׁ לֹא יֵצֵא וְלֹא יַחַלֵּל אֶת מִקְדָּשׁ אֱלֹהָיו כִּי נָזַר שֵׁמֶן מִשְׁחַת אֱלֹהָיו עָלָיו אֲנִי ד'". (ויקרא כא, י-יב)

הנזיר:

'לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לְאָחִיו וּלְאֶחָתוֹ לֹא יִטְמָא לָהֶם בְּמָתָם כִּי נָזַר אֱלֹהָיו עַל רֹאשׁוֹ'.

11. קדוש יהיה. נבדל מן התאוות החמריות (ספורנו ה')

12. 'קדוש יהיה, זו קדושת שער אתה אומר זו קדושת שער או אינו אלא קדושת הגוף כשהוא אומר קדוש הוא לה' הרי קדושת הגוף אמור הא מה ת"ל קדוש יהיה זו קדושת שער'. (ספרי במדבר כה')

13. וכי ימות מת עליו בפתע פתאום וטמא ראש נזרו וגלח ראשו ביום טהרתו ביום השביעי נגלח. וביום השמיני יבא שתי תרים או שני בני יונה אל הכהן אל פתח אהל מועד. ועשה הכהן אֶחָד לחטאת ואֶחָד לְעֹלָה וּכְפָר עָלָיו מִאֲשֶׁר חָטָא עַל הַנֶּפֶשׁ וּקְדַשׁ אֶת רֹאשׁוֹ בַּיּוֹם הַהוּא'. (ט-יא)

14. וטמא ראש נזרו - חשבון ימי נזירותו שהיו צריכין להיות כולן בטהרה (חזקוני ט');

וקדש את ראשו - לחזור ולהתחיל מנין נזירותו (רש"י יא')

15. וגלח הנזיר פתח אהל מועד רבי יאשיה אומר בשלמים הכתוב מדבר או אינו אלא פתח אהל מועד כמשמעו אמרת אם כך אמרה תורה לא תעלה במעלות על מזבחי וגוי ק"ו לדבר בזיון שלא יגלח... (במדבר רבה, י, כא)

16. אשר תחת זבח השלמים - תחת הדוד שהוא מבשלן בו לפי ששלמי נזיר היו מתבשלין בעזרה שצריך ליטול הכהן הזרוע אחר שנתבשל ולהניף לפני ד' (רש"י יח')

17. ונתן על האש - לפי שהוא קדוש שאמר למעלה קדוש יהיה גדל פרע שער ראשו לכך ראוי לשרפו פן יכשלו בו בני אדם. אשר תחת זבח השלמים - הואיל והוא קדוש זקוק הוא להיות נשרף תחת הסיר שמבשלים בו השלמים (חזקוני יח')

18. מדוע צריך לגלח את השיער בסוף ימי הנזירות? אולי כדי לא להפוך את 'האלימות היפה' שהפעלת נגד עצמך למנהג נעים, ולא למסד את ההתנגדות לממסד! צריך לא לגעת בשיער, לא להסתכל על עצמך, לא לחזור אל עצמך, לא להתעניין ברושם שלך על האחרים. לא לשים לב להעזה שלך – זה יפה כל עוד הטוהרה וצלילות הדעת קיימים! אבל היזהרו מן ההעזה שהפכה למקצוע! היזהרו מן החוצפה הממשיכה להשתולל כשהתודעה המהפכנית כבר מתה!
(לוינס, שם עמ' 159-158)

